

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/132/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7608204892
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7608204892.19

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Oľgy Mičietovej v spore žalobcov 1/ A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D., E. XX, 2/ F. G., nar. XX.X.XXXX, bytom D., H. X a 3/ I. C., nar. XX.X.XXXX, bytom G. H. C. XXX, J. G., zastúpených JUDr. Marekom Hroudcom, advokátom, so sídlom Košice, Krmanova 16, proti žalovanej K. F. L., nar. XX.X.XXXX, bytom D., F. XX, zast. JUDr. Melániou Knopovou, advokátkou, so sídlom Košice, Štúrova 20, o určenie práva vecného bremena, o odvolaní žalovanej proti rozsudku 15C/37/2008-616 z 5.4.2018 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

N e p r i p ú š ť a zmenu žaloby.

N e p r i p ú š ť a vstup ďalšej žalovanej do konania K. D. L..

M e n í rozsudok vo výroku o určení, že vlastníkom p. CKN č. XXX/X o výmere XX m², druh: lesné pozemky, zapísanej na liste vlastníctva č. XXX v k. ú. J. L. svedčí vecné bremeno in rem spočívajúce v práve bezplatného užívania p. CKN XXX/X o výmere XX m², druh zastavaná plocha a nádvorie, zapísanej na LV č. XXX k. ú. J. L. v rozsahu parcely CKN č. XXX/XX o výmere XX m², druh zastavané plochy a nádvoria tak, že žalobu v tejto časti zamietá.

M e n í rozsudok vo výroku o uložení povinnosti žalovanej zdržať sa akýchkoľvek zásahov do výkonu práv vlastníkov parcely CKN č. XXX/X o výmere XX m², druh: lesné pozemky, zapísanej na liste vlastníctva č. XXX v k. ú. J. L. a zachovať charakter jednotlivých častí a vykonaných stavebných úprav parcely CKN XXX/XX o výmere XX m², druh: zastavaná plocha a nádvorie, zapísanej na LV č. XXX k. ú. J. L. tak, že žalobu v tejto časti zamietá.

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o povinnosti žalovanej zdržať sa akýchkoľvek zásahov do výkonu práv vlastníkov parcely CKN č. XXX/X o výmere XX m², druh: lesné pozemky, zapísanej na liste vlastníctva č. XXX v k. ú. J. L. a zachovať charakter jednotlivých častí a vykonaných stavebných úprav parciel CKN č. XXX/XX, č. XXX/XX a č. XXX/XX a vo výroku o trovách konania a trovách štátu.

P r i z n á v a žalobcom náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania proti žalovanej v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj „súd“) svojim v poradí druhým rozsudkom určil, že vlastníkom parcely CKN č. XXX/X o výmere XX m², druh: lesné pozemky, zapísanej na liste vlastníctva č. XXX v k. ú. J. L. svedčí vecné bremeno in rem spočívajúce v:

- v práve prechodu peši cez parcelu CKN č. XXX/XX o výmere XXXX m², druh: lesné pozemky, zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území: J. L. v rozsahu parcely CKN č. XXX/XX o výmere

XX m2, druh: lesné pozemky, ako to vyplýva zo znaleckého posudku č. X/XXXX K. A. M., N. zo dňa 23.8.2016, ktorého súčasťou je geometrický plán č. XXX/XXXX zo dňa 22.8.2016 úradne overený Okresným úradom Gelnica, katastrálny odbor, pod. č. XXX/XXXX, ktorý tvorí súčasť rozhodnutia súdu,

- v práve bezplatného užívania parcely CKN č. XXX/XX o výmere XXXX m2, druh: lesné pozemky, zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území: J. L. v rozsahu parcely CKN č. XXX/XX o výmere XX m2, druh: lesné pozemky, ako to vyplýva zo znaleckého posudku č. X/XXXX K. A. M., N. zo dňa 23.8.2016, ktorého súčasťou je geometrický plán č. XXX/XXXX zo dňa 22.8.2016 úradne overený O. P. I., katastrálny odbor, pod. č. XXX/XXXX, ktorý tvorí súčasť rozhodnutia súdu,
- v práve prechodu peši a motorovým vozidlom cez parcelu CKN č. XXX/XX o výmere XXXX m2, druh: lesné pozemky, zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území: J. L. v rozsahu parcely CKN č. XXX/XX o výmere XX m2, druh: lesné pozemky, ako to vyplýva zo znaleckého posudku č. X/XXXX K. A. M., N. zo dňa 23.8.2016, ktorého súčasťou je geometrický plán č. XXX/XXXX zo dňa 22.8.2016 úradne overený Okresným úradom Gelnica, katastrálny odbor, pod. č. XXX/XXXX, ktorý tvorí súčasť rozhodnutia súdu,
- v práve bezplatného užívania parcely CKN č. XXX/X o výmere XX m2, druh: zastavané plochy a nádvoría, zapísanej na liste vlastníctva č. XXX v katastrálnom území: J. L. v rozsahu parcely CKN č. XXX/XX o výmere XX m2, druh: zastavané plochy a nádvoría, ako to vyplýva zo znaleckého posudku č. X/XXXX K. A. M., N. zo dňa 23.8.2016, ktorého súčasťou je geometrický plán č. XXX/XXXX zo dňa 22.8.2016 úradne overený Okresným úradom Gelnica, katastrálny odbor, pod. č. XXX/XXXX, ktorý tvorí súčasť rozhodnutia súdu (I.).

Žalovanej uložiť povinnosť zdržať sa akýchkoľvek zásahov do výkonu práv vlastníkov parcely CKN č. XXX/X o výmere XX m2, druh: lesné pozemky, zapísanej na liste vlastníctva č. XXX v katastrálnom území: J. L. a zachovať charakter jednotlivých častí a vykonaných stavebných úprav parciel CKN č. XXX/XX, č. XXX/XX, č. XXX/XX a č. XXX/XX v zmysle znaleckého posudku č. X/XXXX K. A. M., N. zo dňa 23.8.2016, ktorého súčasťou je geometrický plán č. XXX/XXXX zo dňa 22.8.2016 úradne overený Okresným úradom Gelnica, katastrálny odbor, pod. č. XXX/XXXX, ktorý tvorí súčasť rozhodnutia súdu (II.).

Žalobcom 1/ až 3/ priznal plnú náhradu trov konania voči žalovanej (III.), žalobcom 1/ až 3/ nepriznal náhradu trov konania vo vzťahu k E. M., bytom D., F. XX (IV.) a štátu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v plnom rozsahu (V.).

2. Vyhovelo tak v celom rozsahu žalobe, ktorú pôvodní žalobcovia odôvodnili tým, že uvedené práva vecného bremena nadobudli vydržaním, keď najneskôr od roku 1973 ich právni predchodcovia a po nich oni, užívali uvedené parcely ako susediace s parcelou č. XXX/X a na nej stojacou chatou, postavenou na základe stavebného povolenia, ako aj za účelom prechodu od tejto chaty smerom k hladine Ružínskej priehrady. Stavbu chaty postavili ako dvojchatu spolu s právnymi predchodcami žalovanej a uvedené príslušné parcely užívali spoločne s jej právnymi predchodcami a neskôr s ňou dobromyseľne až do roku 2004, keď žalovaná nadobudla vlastnícke právo k týmto parcelám titulom vydržania a od uvedenej doby im bráni vo výkone ich práva tým, že sporné pozemky oplotila a taktiež sa na súde domáha zákazu výkonu ich práva.

3. Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalovaná, navrhla ho zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Mala za to, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V podstatnom vytkla súdu, že sa nezaoberala jej námietkou, že prístupová poľná komunikácia sa v tomto priestore nenachádza, ide o lesnú cestu, ktorá predstavuje nepovolený záber lesnej pôdy. Pokiaľ sa týka prístupu od chaty žalobcov k vode, uviedla, že lodenica je čiernou stavbou bez vydaného stavebného povolenia, ktorá stojí na cudzom pozemku. Argumentovala, že prístup z chaty žalobcov k vode by bol možný za predpokladu opravy schodov vedúcich podľa vyjadrenia žalobcov ku skalke, o ktorú sa kedysi starala ich matka, v skutočnosti až ku vode. Má teda za to, že schody slúžiace na prístup k vode, ktoré sa nachádzajú na jej pozemku, nepredstavujú jedinou možnosť prístupu žalobcov k vode, terase a lodenici, museli by však investovať do rekonštrukcie schodov, čo sa javí z ich strany nemysliteľným. Žalovaná poukázala aj na vyjadrenie Lesov SR, odštepny závod Košice z 25.2.2014 k užívaniu príslušných pozemkov v okolí rekreačných chat v katastrálnom území J. L. v prípade, že štátny podnik povolil výstavbu rekreačnej chaty. Tento postúpil svojim organizačným zložkám právo uzatvoriť zmluvu o dočasnom užívaní pozemku za účelom výstavby rekreačnej chaty a využitia príslušných pozemkov. Uviedla, že Východoslovenské lesy š.p. Košice v uvedenej rekreačnej oblasti chatárom s právoplatným stavebným povolením povoľovali užívanie aj príslušných pozemkov na rekreačné účely, ale len pri dodržaní podmienok užívacieho režimu. Lesná približovacia sieť, iné prístupové cesty a chodníky, sa

nedávali do užívania a nájmu fyzickým osobám. Žalobcom teda nemohlo vzniknúť právo, ktorého sa v konaní domáhajú. Poukázala na výzvu Vsl. štátnych lesov, lesného závodu Margecany z 2.4.1985 na odstránenie drobných stavieb okolo rekreačnej chaty v k. ú. J. L.. Má za to, že neexistoval nijaký doklad z uvedeného obdobia, na základe ktorého by bolo povolené užívať okolie dvojchaty. V zmysle správy lesov z 25.2.2014, mohli vlastníci chát upravovať prístupovú cestu, vykonávať terénne úpravy, zriadiť drobné stavby, ohniská, krby, odstavné plochy, oporné múry, lodenice, iba na základe povolenia od správcu. V tomto prípade však žalobcovia, ani ich právni predchodcovia, žiadne povolenie od správcu nemali.

4. Po odvolaní sa žalovanej Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací, rozsudkom z 12.12.2018 sp. zn. 1Co/412/2018 potvrdil rozsudok vo výrokoch o určení práva vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu cez parcelu č. XXX/XX, v práve užívania parcely č. XXX/XX a v práve prechodu a prejazdu cez parcelu č. XXX/XX, ako aj o výroku o povinnosti žalovanej zdržať sa zásahov do výkonu práv vlastníkov parcely č. XXX/XX zodpovedajúcich právu prechodu a prejazdu určených súdom prvej inštancie a právu užívania parcely č. XXX/XX, zmenil rozsudok vo výroku o určení práva vecného bremena k parcele č. XXX/XX spočívajúceho v práve bezplatného užívania tak, že v tejto časti žalobu zamietol a zmenil rozsudok vo výroku o uložení povinnosti žalovanej zachovať charakter jednotlivých vykonaných stavebných úprav tak, že v tejto časti žalobu zamietol. Ďalšími výrokmi stranám sporu nepriznal náhradu trov konania a uložil žalobcom povinnosť nahradiť predčakované trovy štátu v rozsahu 1/2 a žalovanej taktiež v rozsahu 1/2. Za dôvodné odvolací súd považoval odvolanie žalovanej vo vzťahu k nároku žalobcov na určenie práva vecného bremena zodpovedajúceho právu bezplatného užívania parcely č. XXX/XX, ktorá je zastavaná stavbou lodenice. Uviedol, že uvedená stavba bola postavená ako tzv. čierna stavba bez stavebného povolenia, a teda spôsob, akým žalobcovia vykonávali uvedené právo k pozemkom nemožno považovať za spôsob, ktorý by požíval zákonnú ochranu a ktorý by z hľadiska splnenia zákonnej podmienky dobromyseľného výkonu práva mohol vyústiť do nadobudnutia práva vecného bremena titulom vydržania. Žalobcom, resp. ich právnym predchodcom totiž vzhľadom na všetky okolnosti bolo nesporne zrejmé, že ich postup pri takomto spôsobe užívania nie je v súlade so zákonom, a teda pre vydržanie tu chýba objektívna dobromyseľnosť výkonu práva. V tejto časti preto odvolací súd vyhovujúci výrok rozsudku súdu prvej inštancie zmenil podľa § 388 CSP pre nesprávne právne posúdenie a žalobu v tejto časti zamietol. Za rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení považoval odvolací súd aj vyhovujúci výrok prvoinštančného rozsudku, ktorým žalovanej uložil povinnosť zachovať charakter jednotlivých častí vykonaných stavebných úprav na parcelách č. XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX a XXX/XX, lebo takéto obmedzenie vlastníckeho práva žalovanej nezodpovedá právu vecného bremena spočívajúceho vo výkone prechodu, resp. prejazdu. Osobe, vykonávajúcej takéto právo vecného bremena, nepatrí právo ovplyvňovať spôsob, akým vlastník pozemku vykoná jeho úpravu, pokiaľ mu táto nebráni vo výkone práva prechodu, resp. prejazdu. Preto vyhovujúci výrok v tejto časti zmenil a v tejto časti žalobu zamietol.

5. Rozsudok odvolacieho súdu napadli žalobcovia dovolaním vo výrokoch, ktorými tento zmenil rozsudok súdu prvej inštancie. Dovolací súd uznesením sp. zn. 2Cdo/272/2019 z 25.4.2022 rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/412/2018 zrušil čo do zmeňujúcich výrokov, výrokov o trovách konania a predčakovaných trov štátu a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

6. Konštatoval, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyvodil iný právny názor ako súd prvej inštancie bez toho, aby v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočným spôsobom tento svoj odlišný právny názor, vyplývajúci z rozdielneho vyhodnotenia skutkových okolností riadne odôvodnil. Poukázal na to, že žalobcovia počas konania a aj vo vyjadrení k odvolaniu poukazovali na to, že im patrí vecné bremeno in rem na ťarchu žalovanej ako vlastníčky parcely č. XXX/XX vo vzťahu k pozemkom v okolí uvedenej parcely využívanými žalobcami na rekreáciu v blízkosti vodnej nádrže Ružín, pričom odmietali, že lodenica umiestnená na parcele č. XXX/XX predstavuje čiernu stavbu a argumentovali aj hrozbou odstránenia stavebných prvkov, umožňujúcich využívanie pozemkov vo vlastníctve žalovanej. Na uvedenom základe súd prvej inštancie žalobe vyhovel vychádzajúc z názoru, že už právni predchodcovia žalobcov nerušene užívali, a teda vydržali právo prechodu a prejazdu cez nehnuteľnosť, v súčasnej dobe vo vlastníctve žalovanej, pretože prechod peši aj prejazd motorovými vozidlami bol nimi využívaný od roku 1969, pokiaľ sa týka prístupovej cesty a od roku 1973, pokiaľ sa týka prístupu k vode, terase, prístupu k lodenici a pozemku pod lodenicou. Oprávnenosť držby bola narušená až v roku 2004, kedy žalovaná začala brániť žalobcom v prechode a prejazde cez parcelu v jej vlastníctve. Odvolací súd naproti uvedenému právnenému záveru súdu prvej inštancie vyslovil zmeňujúci právny záver v bodoch 17. a 18. svojho rozsudku, formulovaný bez toho, aby bolo v odôvodnení

jednoznačne a presvedčivo vysvetlené, prečo odlišne a na základe akých dôkazov vyhodnotil skutkový stav, ktoré právne predpisy aplikoval a z akého dôvodu subsumoval zistený skutkový stav pod tieto právne predpisy, z ktorých vyvodil právny záver. Uviedol, že žalobcovia sa domáhali toho, že im patrí vecné bremeno k jednotlivým pozemkom vo vlastníctve žalovanej, pričom sporné boli predovšetkým úpravy na pozemkoch (existujúce a aj plánované), ktoré podľa dovolateľov mohli spôsobiť nemožnosť využívania vecného bremena v ich prospech, a taktiež sporným sa ukázal pozemok umiestnený pod lodenicou, resp. lodenica, ktorá podľa názoru žalovanej predstavuje čiernu stavbu. Posúdenie predmetných úprav pozemkov a lodenice - čiernej stavby malo význam pre rozhodnutie v danej veci. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia sa uvedeným posúdením zaoberal veľmi stručne bez objasnenia svojich myšlienkových úvah a dôvodov, ktoré ho viedli k stotožneniu sa s argumentáciou žalovanej. Z tohto dôvodu dovolací súd vyhodnotil rozhodnutie odvolacieho súdu ako nedostatočné a nepreskúmateľné, pretože svoje skutkové a právne závery v rozsudku nezrejmil takým spôsobom, aby strana sporu nemusela hľadať odpoveď na pre vec rozhodujúce skutočnosti v rovine dohadov, aby sa s prijatými závermi bolo možné stotožniť ako s logickým záverom procesu poznania nielen právnych záverov, ale aj skutkových, z ktorých právne závery vychádzajú.

7. Po vrátení veci odvolaciemu súdu právny zástupca žalobcov písomnosťou doručenou tomuto súdu dňa 2.11.2022 oznámil, že pôvodný žalobca 1/ E. C. zomrel, výlučnou vlastníčkou spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti 1/3 z celku sa stala A. B. C., nar. XX.X.XXXX. Pôvodná žalobkyňa 2/ A. C. tiež zomrela, výlučnou vlastníčkou spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti 1/3 sa stala F. G., Q. C., nar. XX.X.XXXX. Žalobcovia žiadali súd, aby po úmrtí pôvodných žalobcov 1/ a 2/ podľa § 63 CSP v konaní pokračoval ako so žalobkyňami s A. B. C. a F. G..

8. Krajský súd v Košiciach z listu vlastníctva č. XXX, na ktorom je zapísaná predmetná parcela č. XXX/ X a chata so súpisným č. XXX, zistil, že výlučnou vlastníčkou spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti 1/3 k celku po žalobcovi 1/ K. E. C. sa titulom dedenia v zmysle uznesenia 42D/3/2022 z 25.7.2022 Okresného súdu Košice I stala A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D., E. XXXX/XX. Výlučnou vlastníčkou spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti 1/3 k celku po žalobkyňi 2/ A. C. sa titulom dedenia v zmysle uznesenia 24D/235/2019 z 25.6.2019 Okresného súdu Košice II stala F. G., Q. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D., H. XXX/X. Uznesením sp. zn. 2Co/132/2022 z 25.11.2022 preto rozhodol o pokračovaní v konaní s A. B. C., Q. D., nar. XX.X.XXXX, bytom D., E. XXXX/XX, ako právnu nástupkyňou po nebohom žalobcovi 1/ K. E. C., nar. X.X.XXXX, naposledy bytom D., E. XX, zomr. XX.XX.XXXX a so F. G., Q. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D., H. XXX/X, ako právnu nástupkyňou po nebohej žalobkyňi 2/ A. C., nar. X.X.XXXX, naposledy bytom D., G. XX, zomr. X.X.XXXX.

9. V podaní žalobcov doručenom 2.11.2022 žalobcovia tiež uviedli, že s prihladnutím na skutočnosť, že pôvodná žalovaná K. F. L., nar. XX.X.XXXX, v roku 2019 previedla vlastnícke právo k pozemku - parcele CKN č. XXX/X o výmere XX m², druh zastavané plochy a nádvoria, zapísanej na LV č. XXX v k. ú. J. L. na svoju dcéru K. D. L., nar. XX.X.XXXX, bytom D., G. F. XX, žiadajú, aby súd vyhovel ich návrhu a pripustil zmenu žaloby na strane žalovaných a ako so žalovanou 2/ pokračoval s K. D. L.. Táto je výlučnou vlastníčkou pozemku parcely CKN č. XXX/XX o výmere XX m², druh zastavané plochy a nádvoria, zapísanej na LV č. XXX v k. ú. J. L. titulom darovacej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena J./XXXX z 9.12.2019-312/2019. Navrhli zmenu žaloby tak, aby súd určil, že vlastníkom parcely CKN č. XXX/X o výmere XX m², druh lesné pozemky, zapísanej na liste vlastníctva č. XXX v k. ú. J. L. svedčí vecné bremeno in rem spočívajúce v práve bezplatného užívania parcely CKN č. XXX/XX o výmere XX m² druh zastavané plochy a nádvoria, zapísanej na LV č. XXX v k. ú. J. L.. Žalovanej 2/ uložil povinnosť zdržať sa akýchkoľvek zásahov do výkonu práv vlastníkov parcely CKN č. XXX/X o výmere XX m², druh lesný pozemok, zapísanej na LV č. XXX v k. ú. J. L. spočívajúcich v práve bezplatného užívania parcely CKN č. XXX/XX o výmere XX m², druh zastavaná plocha a nádvorie, zapísanej na LV č. XXX v k. ú. J. L.. Žalovaná 2/ je povinná zachovať charakter jednotlivých častí a vykonaných stavebných úprav parciel CKN č. XXX/XX o výmere XX m², druh zastavaná plocha a nádvorie, zapísanej na LV č. XXX v k. ú. J. L. a žalovaná 1/ je povinná zachovať charakter jednotlivých častí a vykonaných stavebných úprav parciel CKN č. XXX/XX o výmere XX m², druh lesný pozemok, CKN č. XXX/XX o výmere XX m², druh lesný pozemok a CKN č. XXX/XX o výmere XX m², druh lesný pozemok, všetko zapísané na LV č. XXXX v k. ú. J. L.. Zároveň žiadali nahradiť v celom rozsahu trovy konania.

10. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) po vrátení veci dovolacím súdom, v rozsahu, v ktorom bol jeho rozsudok zrušený (výroky, ktorým bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený sa stali

právoplatnými a neboli v odvolacom konaní preskúmané), opätovne prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario CSP, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že aj keď odvolanie nie je dôvodné, je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v niektorých napadnutých výrokoch zmeniť.

11. Žalobcovia v odvolacom konaní žiadali, aby súd pripustil do konania vstup žalovanej 2/ K. D. L. a v súvislosti s tým tiež zmenu žalobného petitu.

12. Podľa § 79 CSP na návrh žalobcu môže súd pripustiť, aby do konania pristúpil ďalší subjekt. Súhlas toho, kto má takto do konania pristúpiť, je potrebný, ak má vystupovať na strane žalobcu.

13. Podľa § 371 CSP žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

14. Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 378 ods. 2 CSP na odvolacie konanie sa nepoužije ustanovenie o pristúpení subjektov.

16. Podľa citovanej právnej úpravy, aj keď na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaniach na súde prvej inštancie, tieto možno aplikovať len v prípade, ak ich použitie nie je vylúčené osobitou právnou úpravou zakotvenou vo štvrtej časti, v prvej hlave CSP, teda ak konkrétna otázka je upravená pre odvolacie konanie odlišne, alebo ak je použitie niektorých ustanovení predchádzajúcich častí CSP výslovne vylúčené. Ako vyplýva z ust. § 371 a § 378 ods. 2 CSP, v odvolacom konaní je vylúčené použitie niektorých inštitútov, a to konkrétne zmena žaloby (§ 371 CSP) a pristúpenie subjektov do konania (§ 378 ods. 2 CSP). Vzhľadom k neaplikovateľnosti týchto inštitútov v odvolacom konaní (zmena žaloby, pristúpenie ďalších subjektov do konania) odvolací súd rozhodol tak, že návrh žalobcov na zmenu žaloby a pristúpenie ďalšej žalovanej do konania nepripustil.

17. Je pravdou, že žalovaná K. F. L. k darovaniu parcely CKN č. XXX/X druh zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m² a č. XXX/XX, druh zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², na ktorých je postavená stavba lodenice, zapísanej na LV č. XXX v k. ú. J. L. svojej dcére K. D. L., nar. XX.X.XXXX, pristúpila v priebehu konania v decembri 2019, čo z jej strany nesporne možno hodnotiť ako určitú obštrukciu v prebiehajúcom konaní. Aj napriek tomu odvolací súd viazaný ust. § 371 CSP v odvolacom konaní nemohol pripustiť žalobcami navrhovanú zmenu žaloby vyplývajúcu z tejto skutočnosti. Je potrebné tiež pripomenúť, že žalobcovia v prebiehajúcom konaní mohli zabrániť prevodu vlastníckeho práva zo žalobkyne na iný subjekt, ak by sa boli včas domáhali napr. nariadenia neodkladného opatrenia na uloženie dočasnej povinnosti žalovanej nenakladať so svojím vlastníctvom. Odvolací súd lustráciou v databáze súdov tiež zistil, že na Okresnom súde Spišská Nová Ves sa v súčasnosti vedie konanie pod sp. zn. 7C/86/2022 žalobkyne B. C. a spol. proti žalovanej K. D. L. a spol. o vecné bremeno k parcele CKN č. XXX/XX, zapísanej na LV XXX k. ú. J. L., v ktorom bolo konanie prerušené, do právoplatného skončenia tohto konania. Zohľadňujúc všetky uvedené skutočnosti, po nemožnosti pripustenia zmeny žaloby v odvolacom konaní, odvolací súd nevidel žiaden dôvod pre pripustenie žalovanej K. D. L. do odvolacieho konania a má za to, že žalobcovia sa proti tejto žalovanej môžu domáhať svojich nárokov v osobitnom konaní.

18. Vzhľadom na skutočnosť, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu výlučnou vlastníčkou parciel reg. CKN č. XXX/X a XXX/XX evidovaných na LV č. XXX je K. D. L. a nie žalovaná K. F. L., nie je táto pasívne legitimovaná vo veci uloženia povinností vo vzťahu k parcelám, ktorých nie je vlastníčkou. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v uvedenom rozsahu podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobu zamietol (viď výrok III., IV. tohto rozhodnutia).

19. K výroku, ktorým odvolací súd potvrdil povinnosti žalovanej zdržať sa akýchkoľvek zásahov do výkonu práv vlastníkov parcely CKN č. XXX/X o výmere XX m², druh lesné pozemky, zapísanej na liste vlastníctva č. XXX v k. ú. J. L. a zachovať charakter jednotlivých častí a vykonaných stavebných úprav parciel CKN č. XXX/XX, č. XXX/XX a č. XXX/XX odvolací súd odkazuje na dôvody uvedené

v rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorými sa stotožňuje a v podrobnostiach na ne poukazuje. Uvedené parcely sú nesporne dlhodobo, najmenej od roku 1973, využívané rovnakým spôsobom ako v čase zrealizovania stavebných úprav na nich a slúžia rovnakému účelu, ktorých charakter chcú žalobcovia žalobou naďalej zachovať (p. č. XXX/XX schody k vode, prístup k vode, p. č. XXX/XX prístupová cesta k dvojchate, slúžiaca žalobcom na otáčanie auta, p. č. XXX/XX trávnatá plocha upravená na rekreačné účely, kamenná dlažba, vymurované obvodové múry) vzhľadom na ich dôvodnú obavu, že im to žalovaná znemožní, čo vyplýva zo žalovanou podávaných žalôb proti nim a z jej správania, vyplývajúceho aj z obsahu tohto spisu. Podľa názoru odvolacieho súdu len pri zachovaní už existujúcich stavebných úprav na uvedených parcelách má pre žalobcov zmysel existujúce vecné bremeno, bez neho nich by sa jednalo len o formálne, neúčelné právo, neslúžiace potrebám bežného života. Od žalovanej možno spravodlivo žiadať, aby na týchto parcelách zachovala stavebné úpravy, už aj vzhľadom na ich dlhodobú existenciu, keď tieto na uvedených parcelách boli realizované v roku 1973 a fungovali až dlhú dobu predtým, ako sa žalovaná stala vlastníčkou parciel, na ktorých je zriadené vecné bremeno. Ich využívaním žalobcami do súčasnosti nedochádza k neprimeranému, mimoriadne zaťažujúcemu a obmedzujúcemu nad mieru primeranú pomerom zásahu do vlastníckych práv žalovanej. Len pri zachovaní charakteru stavebných úprav na parcelách môžu žalobcovia objektívne riadne užívať predmet vecného bremena, pričom z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by k tomu dochádzalo zvlášť hrubým, neprípustným spôsobom na úkor práv žalovanej.

20. Odvolací súd v tejto súvislosti podporne poukazuje na odôvodnenie právoplatného rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/100/2021 zo 14.4.2022 (vo veci žalobkyne K. F. L. proti žalovaným I. C. a spol., o ochranu vlastníckeho práva), s ktorým sa stotožňuje, podľa ktorého je potrebné si uvedomiť, že vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľností v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo strpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Ak teda rozsudkom bolo zriadené vecné bremeno in rem v prospech žalovaných spočívajúce v práve prechodu cez parcelu KN-C XXX/XX z dôvodu ich prístupu k vode s člnom (a súd aj konštatoval, že žalovaní nepopreli, že základové pásy existujú, že im patria a slúžia im ako koľajnice, cez ktoré prepravovali čln k vode), potom uloženie im povinnosti spočívajúcej v odstránení základových pásov na parcele KN-C XXX/XX sa žalovaným znemožní realizácia ich vecného bremena na prepravu ich člnu k vode. Uviedol tiež, že súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k výsledku spravodlivému, t.j. právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nie súborom právnych predpisov, ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel toho - ktorého záujmu chráneného príslušnou normou. V danom prípade je zmyslom a účelom zriadeného vecného bremena v prospech žalovaných zabezpečiť im prístup k vode člnom cez parcelu KN-C XXX/XX, čo súd prvej inštancie nezohľadnil a uložením povinnosti žalovaným im prakticky znemožnil výkon ich vecného bremena. V tomto konaní odvolací súd tiež z vykonaného dokazovania konštatoval, že právnici predchodcovia žalobkyne, ale aj žalovaných na základe stavebného povolenia v roku 1969 postavili tzv. stavbu dvojchaty, teda spoločnej stavby, pričom nebolo sporné, že vzájomné vzťahy ich právnych predchodcov boli veľmi blízke, spoločne si upravovali prístup k uvedenej stavbe motorovými vozidlami, ako aj prístup od stavby dvojchaty smerom k hladine Ružínskej priehrady. Vzhľadom na charakter rekreačnej stavby a účel jej užívania je zrejmé, že nevyhnutným predpokladom na užívanie rekreačnej chaty predchodcov oboch procesných strán bol prístup motorovými vozidlami a peši k vodnej hladine Ružínskej priehrady, ako aj úpravy terénu pri vodnej hladine. Úpravy boli realizované pred nadobudnutím vlastníckeho práva žalobkyne teda nie žalovanými. Podľa názoru odvolacieho súdu len pri zachovaní stavebných úprav na uvedených parcelách má pre žalobcov zmysel existujúce vecné bremeno, bez neho ide o formálne právo, neslúžiace potrebám bežného života.

21. Odvolací súd síce čiastočne zmenil rozsudok súdu prvej inštancie (§ 388 CSP) a žalobu v časti zamietol, ale urobil tak len z dôvodu, že v čase jeho rozhodovania sa vlastníčkou spornej parcely z dôvodu jej darovania žalovanou v priebehu konania stala iná fyzická osoba a žalovaná tým stratila pasívnu legitímáciu. Napriek tomuto odvolací súd zdôrazňuje, že základom potvrdzujúceho výroku jeho rozhodnutia bola právna úprava obsiahnutá v ust. § 387 ods. 2 CSP v spojení s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 350/2009 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo/170/2005, v intenciách ktorých pri potvrdení rozhodnutia okresného súdu nie je potrebné, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku zopakoval tie závery napadnutého rozsudku okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenia a rozhodnutia prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), a preto postačuje len odkázať cez § 387 ods. 2 CSP na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozsudku.

22. Správny je aj výrok súdu prvej inštancie pokiaľ ide o trovy konania medzi stranami sporu a o trovách štátu. V odvolacom konaní im odvolací súd tiež priznal plnú náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP, lebo dôvodom zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie bolo len správanie žalovanej v priebehu konania, v dôsledku ktorého táto stratila pasívnu legitímáciu vo veci a za takýchto okolností by nebolo spravodlivé, aby sa žalobcom, dôvodne brániacim svoje práva, len z tohto dôvodu nedostala plná náhrada trov konania.

23. Záverom odvolací súd zároveň poukazuje na to, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/2003).

24. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).